Kaasukuorma-autojen hankintatuki

HE 186/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta 6.11.2020

Tero Kallio
toimitusjohtaja
Autotuojat ja -teollisuus ry

Hanna Kalenoja
liikenteen erityisasiantuntija
Autoalan Tiedotuskeskus

AKL
AUTOALAN KESKUSLIITTO

AUTOTUOJAT JA -TEOLLISUUS

yli 16 tonnin kaasukuorma-autojen ensirekisteröintien kehitys

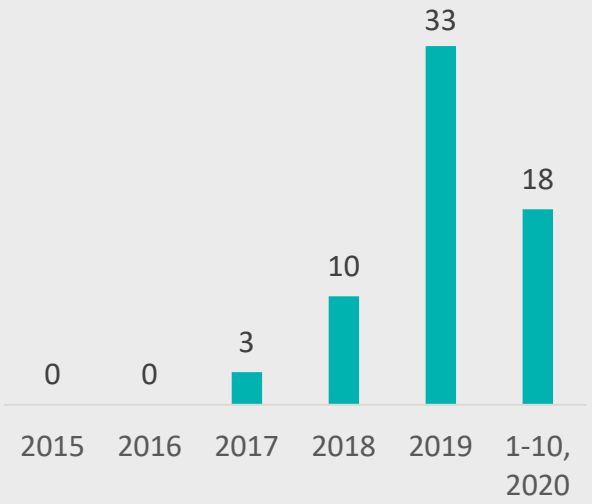

151

liikennekäytössä olevien yli 16 tonnin kaasukuorma-autojen määrä

Kaasukuorma-autojen hankintatuki on tärkeä avaus kaasukäyttöisten kuorma-autojen yleistymiselle

- päästöjen vähentäminen edellyttää vähähiilisten käyttövoimien yleistymistä myös tavaraliikenteessä
- vaihtoehtoisia polttoaineita hyödyntävien raskaiden ajoneuvojen määrää on monissa maissa pyritty lisäämään erilaisilla hankintakannusteilla, jotka edesauttavat niiden yleistymistä tilanteessa, jossa niiden hankintakustannukset ovat vielä perinteistä teknologiaa korkeammat
- ehdotetun hankintatuen tavoitteena on vähentää liikenteen päästöjä edistämällä kaasun käyttöä raskaassa liikenteessä sekä nopeuttaa kaasunjakeluverkoston laajentumista lisäämällä liikennekaasun kysyntää
- ehdotettu tuki on tärkeä avaus kuorma-autokannan käyttövoimamurroksen käynnistämiselle
- tuki kaventaisi kaasuautojen hintaeroa perinteiseen tekniikkaan nähden ja lisäisi huomattavasti kaasu-kuorma-autojen kysyntää

- Saksassa otettiin toukokuussa 2018 käyttöön hankintatuki uusien kaasu- ja sähkökäyttöisten kokonaispainoltaan yli 7,5 tonnin kuorma-autojen hankintaan
- tuki on voimassa vuoden 2020 loppuun asti ja sen vuosibudjetti on 10 milj. euroa
- hankintatukea voi saada CNG-käyttöisen kuorma-auton hankintaan 8 000 euroa ja LNG-käyttöisen kuorma-auton hankintaan 12 000 euroa
- kokonaispainoltaan 7,5–12 tonnin painoluokan sähkökäyttöisen kuorma-auton hankintaan tukea voi saada 12 000 euroa ja yli 12 tonnin painoluokan sähkökuorma-auton hankintaan 40 000 euroa
- tuen saamisen edellytyksenä on, että auto on vähintään neljän vuoden ajan Saksan rekisterissä

Kaasukuorma-autojen hankintatuki

Saksassa vuosina 2018-2020 voimassa olleella kannusteella on hankittu pääosin LNG-kuorma-autoja. Tuki varattiin loppuun kesällä 2020.

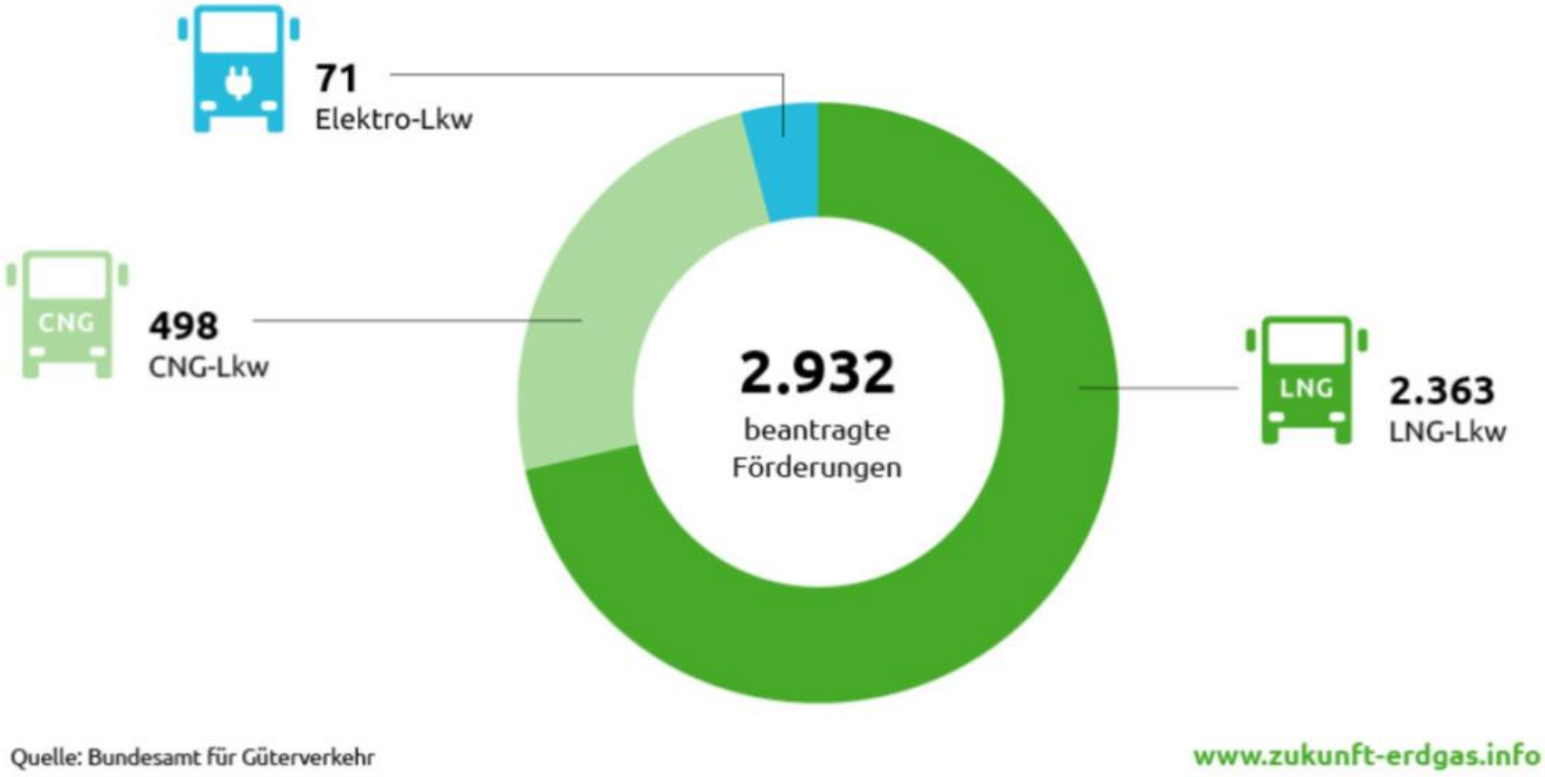

Hankintatuen tukikausi ja budjetti

- hankintatuki toteutettaisiin osana valtioneuvoston biokaasuohjelmaa ja sen budjetiksi on ehdotettu 1,0 miljoonaa euroa
- hallituksen esityksessä hankintatuki olisi voimassa vuoden 2020 joulukuusta vuoden 2022 loppuun asti - oli tärkeää, että tukikautta pidennettiin valmisteluvaiheessa kahden vuoden mittaiseksi, jotta tuella saataisiin suurempi vaikuttavuus
- esitämmekin, että hankintatuelle varauduttaisiin varaamaan lisämäärärahaa tarvittaessa jo vuosien 2021–2022 aikana, mikäli tukeen varattu budjetti näyttäisi loppuvan kesken tukikauden
- kaasukuorma-autojen hankintatuki on jo herättänyt runsaasti kiinnostusta ja toistaiseksi kaasuautojen kauppa on pysähtynyt odottamaan lain etenemistä - olisi tärkeää saada laki voimaan suunnitellusti 1.12., jotta kaasukuorma-autoja päästäisiin rekisteröimään vielä tämän vuoden kuluessa

Hankintatuen hakumenettely

- hallituksen esityksessä on ehdotettu hankintatuen myöntämiseen kaksivaiheista menettelyä, jossa Liikenne- ja viestintävirasto myöntää ostajalle aluksi sitoumuksen myöntämisestä ja maksaa myöhemmin tuen asiakkaalle erillisen hakemuksen perusteella
- sitoumus on tärkeä välivaihe, sillä sen avulla voidaan varmistaa, että budjettia ei ylitetä ja toisaalta sen avulla ostaja saa varmuuden siitä, että hankintatuki on varattu hankittavana olevalle kaasukuorma-autolle
- jotta sitoumuksia ei jäisi käyttämättä, sitoumukseen voitaisiin lisätä vahvistusmenettely, jossa ostaja tai autoliike vahvistaisi sitoumuksen, kun kaasukuorma-autosta on tehty tilaus- ja kauppasopimus tai vuokrasopimus
- mikäli sitoumusta ei vahvistettaisi tietyn ajan kuluessa, se voitaisiin kumota, jolloin siihen varattu hankintatuki voitaisiin vapauttaa uudelleen jaettavaksi
- näin voitaisiin varmistaa, että budjetti saataisiin käytettyä mahdollisimman tarkasti, eikä rahaa varattaisi turhaan niihin hakemuksiin, jotka jostakin syystä peruuntuisivat
- hankintatuen aikarajoissa olisi tärkeää ottaa huomioon se, että auton tilauksesta ensirekisteröintiin voi kulua jopa 1–1,5 vuotta

sähkökäyttöisten pakettiautojen ensirekisteröintimäärät

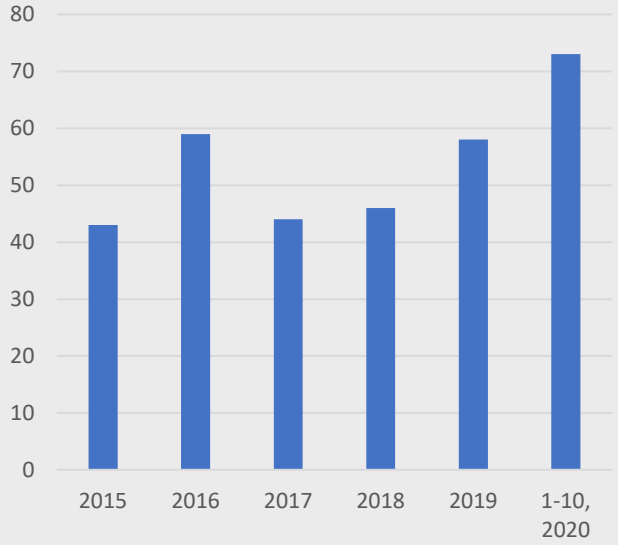

5

sähkökäyttöisten kuorma-autojen määrä autokannassa

384

sähkökäyttöisten pakettiautojen määrä autokannassa

Täydentävä tukimalli tarpeen sähkökäyttöisille tavara-autoille

- osana biokaasuohjelmaa toteutettava hankintatuki on perustelluista syistä kohdennettu yksinomaan kaasukäyttöisille kuorma-autoille, jotta niiden määrä autokannassa kasvaisi erityisesti raskaimmassa kokoluokassa jo lähivuosien aikana
- paketti- ja kuorma-autokannan sähköistyminen on vielä alkumetreillä, mutta uusia sähköautomalleja on tulossa lähivuosina tuotantoon kaikissa hyötyajoneuvojen kokoluokissa
- linja-autokannan sähköistyminen avaa tietä ketterämpiin keskitettyihin latausratkaisuihin myös jakeluliikenteessä jo lähivuosina
- hankintatukea tulisikin jo ensi vuonna täydentää sähkökäyttöisille kuorma- ja pakettiautoille suunnatulla hankintatuella, joka kohdistuisi ajoneuvohankintojen lisäksi latausinfrainvestointeihin
- sähkökäyttöisten pakettiautojen hinta on vielä noin 1,8-kertainen dieselkalustoon nähden ja kuorma-autojen kokoluokassa hinta tyypillisesti 2–3-kertainen dieselkalustoon nähden

Täyssähköautojen hankintatuen voimassaolon jatkaminen ja hintarajauksen poistaminen

- esitämme, että samassa laissa oleva täyssähköautojen hankintatuen rajaus alle 50 000 euron hintaisiin autoihin voitaisiin poistaa, jotta tukea voitaisiin hyödyntää laajemmin täyssähköautojen mallivalikoimaan
- vielä tällä hetkellä täyssähköautojen keskihinta on noin 55 000 euroa, joten enimmäishinta rajaa tuen ulkopuolelle suuren osan tarjolla olevista täyssähköautomalleista
- lisäksi esitämme, että täyssähköautojen hankintatuen voimassaoloa jatkettaisiin vuoden 2022 loppuun asti, jolloin se päättyisi samaan aikaan kuin nyt esillä oleva kaasukuorma-autojen hankintatuki
- täyssähköautojen hankintatuen budjetista on varattu sähköautojen hankintaan vasta noin 6 miljoonaa euroa - hankintatuen vuosibudjetti on 6 miljoonaa euroa vuodessa vuosille 2018–2021